

Malfono Mor NARSAY ve Kendini Tanımak

Nusaybinli Narsay olarak biliniyorsa da, (d. 410 sonrası, ö. 503) geç antik çağda Urfa ve Nusaybin’de yaşamış üretken bir üstat/yazar/düşünürdür. Tüm yaşamını ders vermeye adanmış. Tarihin tanıdığı meşhur okullardan birisi ve Doğu’nun parlayan yıldızı olan Nsibin/Nusaybin Süryani Okulunu kırk beş yıl boyunca yönetti ve bu okulda ders verdi, hocalık yaptı.

Yaptığı önemli çalışmalarla Nusaybin Okulunun ününe ün kattı. Kendi döneminde yaptığı üretken kültürel çalışmalardan ötürü uygarlık tarihinde Nsibin (Nusaybin) “ܐܡܠܐ ܕܫܝܪܝܢܐ // Şehirlerin Anası”, “ܐܡܠܐ ܕܥܠܡܐ // Bilimin Anası” ve “ܐܡܠܐ ܕܡܪܝܬܐ // Üstatların Şehri” unvanını kazanmıştır. Bundan dolayıdır ki, Süryani literatüründe rabo/büyük unvanıyla vasıflandırılır.

En önemli çalışması “**Geleneklerin Çürümesi**” adlı eserdir. Başka eserlerle birlikte üç yüzden fazla dini söyleşi yazdı. Aruz şeklindeki dini söyleşilerini (mimre) 7. ve 12. vezinle yazdı. Kullandığı Süryanicenin edebi güzelliği, akıcılığı ve stili kendisini edebiyatını zirvesine yükseltti. Bu nedenle “**Doğu’nun Temel Direği**” ve “**Kutsal Ruh’un**” sitarı gibi unvanlara mazhar oldu. Yazdığı kitap ve dini söyleşilerine Kutsal yazılara ilişkin yorumlar/tefsirler koydu. Ne yazık ki, yazdığı eserlerin birçoğu yok oldu.

Edebi açıdan dönemin dünyasını etkileyen bu meşhur Süryani düşünür/yazar Malfono Narsay Rabo’nun (MS 410-503) harmanın dibinden elde edilmiş saf tanelerin içinden alınmış bir söyleşisinde şöyle yazar: “**Vücut ile birlikte ruhu katleden öldürücü kılıç olan kıskançlık, düşüncelerimizin methiyeler dizdiği bir ordu komutanı gibi içimizde yer etmiş. Kendi dostlarını katleden ve sahip olduğu zenginliği batıran gururu bir elbise gibi taşıyor ve beynimizi onunla süslüyoruz. Dilimiz yaradılış sırasında Suçlayıcı’nın uydurduğu yalanın elçisidir, onun emellerine hizmet etmektedir.**”

İnsan ve toplum konularında çok kafa yoran, insanın içindeki kapıları açmaya gayret gösteren ünlü yazar Eileen Caddy (1917-2006) bir yazısında -bu bağlamda- şöyle yazar: **“Dolap ağzına kadar dolup taşıdığında kapılar açılır ve içindekiler dışarı gürültüyle dökülür; hiçbir şey buna engel olamaz. Bent kapakları açıldığında, su muazzam bir güçle önüne ne gelirse kendine katarak ileri doğru akar. Aynı şekilde içinde taşıdığın ruhsal gücün bir kez farkına varıp, onu ortaya çıkarttığında, artık hiçbir güç onun akmasını engelleyemez. O, akarken bütün olumsuzluk ve uyumsuzluğu bir kenara iter, yerine barış, sevgi, uyum ve anlayışı koyar. Sevgidir tüm dünyada galip gelecek olan; sevgidir tüm insanlığı birleştirecek olan. O yüzden, kendi içinden gelen muazzam sevgiyi ne kadar çabuk serbest bırakırsan ve akmasına izin verirsen, dünya barışı, uyum ve tüm insanlığın birliğine o kadar çabuk tanık olursun. Yüreğinde sevgiyi taşıdığında diğer insanların en iyi yanlarını ortaya çıkartırsın, çünkü sevgi ancak en iyiyi görür ve böylece en iyiyi ortaya koyar. Korkma; yüreğini aç, içinde hiçbir şeyi saklama ve her şeyin özgürce akmasına izin ver.”**

Bu anlatımlardan anlaşılacağı üzere, hayatın meydan okumalarında esas mesele insanın kendini tanımasıdır. Kendini keşfetmesidir. Kendi içindeki muazzam sevgiyi serbest bırakmasıdır. Serbest akmasına izin vermesidir. Bunu yapmadan, kendimizi tanımadan, farkında olmadığımız ilahi özelliklerimizi kendimizde keşfetmeden, hedefe ve menzile ulaşmak zordur. Çünkü insan kendi özündeki ilahi tasarımlarla/niteliklerle var olur. Hayat, sevgi ve bilgiyi öğrenme; çubuğun asmaya bağlı olma, bağlı kalma sürecidir. Parça/çubuk/birey, bütünün/asmanın özelliklerini taşıdığı oranda sağlıklı meyveler verebilir. Dolayısıyla kalıcı düşünce/tatmin/doyum/huzur insanın ilahi/vicdani değerlere bağlı kalmasıyla doğru orantılıdır. Bunları pozitif manada kullanabildiği ve iyi değerlendirebildiği ölçüde insan gelişir, kendindeki yeni cevherleri/nitelikleri açığa çıkarır. Kuşkusuz ki, bu da, insanın kendini keşfetmesiyle/tanınmasıyla,

bilgiyle aydınlanmasıyla doğru orantılıdır. Nusaybinli Aziz Mor Afrem (306-373)'in yorumlarında bu gerçek şöyle dile gelir: **“Bilgi Rab olduğundan peşinden koşmalısın ki, sana Rabbi bildirsin. Seni yüceltecek ve meclislerin başına oturtacak olan bilgidir....”**

“Kendini yargılayan, başkasını yargılamaya vakit bulamaz” diyen Ninovalı Mor İshak (613-700)'un anlamlı deyişinde vurgulandığı üzere, bunun olabilmesi, insanın kendinden başlamasına, kendini tanımasına, kendini bilmesine, ruhunu ilahi hakikatlerle aydınlatmasına bağlıdır. Ancak iç dünyayı karartan bencilliği dönüştürmek, ruhu katleden kıskançlığı yenmek, sahte benliğin kabuklarını atmak, onlardan kurtulmayı istemek kolay değil. Zor, dikenli, sancılı bir süreç olsa da, insan kendi kitabını okumadan/okuyamadan özüne, asıl olana, ruhuna dönüş yapamaz. Özünde saklı olan hazineleri ve madenleri bulup çıkaramaz. Fakat her isteyen bunu başarabilir. Çünkü yardım isteyene verilir; ne tip yardım istenirse o tip yardım gelecektir. Yani her şeyde olduğu gibi özgür irade burada da devreye giriyor.

Bu doğrultuda Aziz Mor Afrem tarihin derinliklerinden (303-373), **"Rabbim, seni bilmenin bağışladığı aydınlıkla zihnimizin karanlığını dağıt. Dağıt ki, aydınlanan ruhumuz saflıkla yenilenmiş olarak sana hizmet etsin"** diye haykırmaktadır.

Aziz Agustinus (354-450) ise, **“Kendinizden uzaktayken Tanrı'ya nasıl yaklaşabilirsiniz?”** demiş ve şöyle dua etmiştir: **“Ya Rab, seni tanıyabilmem için kendimi tanımamı sağla”**

Dolayısıyla bu deneyimlenmiş tecrübelerden anlaşılıyor ki, gerçek başarı suçlu aramadan insanın kalbini iyi okuyabilmesine, kendi özüne ve kendine dönebilmesine, içerden dışarıya bakabilmesine bağlıdır. Bu tutumla özünü keşfeden insan ilahi doğrularla yani sevgiyle bütünleşmiş bir yaşam sürer. Bu

kişiye özel tecrübe, kelimelerle anlatılamayacak kadar kutsaldır. Ve kutsal olan da hemen her zaman gizlidir.

Unutulmasın ki, öz değrimizin farkında olup kendimizi başkalarıyla kıyaslamadan olduğumuz gibi seversek, eksik yönlerimizi gidermek ve kendimizi geliştirmek çok daha kolay olacaktır. Çünkü bir kazan hamurun ekmeğre dönüşmesi için çok az maya yeterlidir.

Yusuf Beğtaş